

Uvillie eller i hvert Fald med Mistillid. Man vilde føle sig kaldet til paa Landets Vegne meget indgaaende og skeptisk at undersøge denne Husmands Kvalifikationer til at faa dette Laan, og den Indstilling, der vilde blive givet fra en saadan Landboforenings Bestyrelse, vilde meget let kunne føre til, at Husmanden vilde have Vanskeligheder ved at faa dette Laan og maaske slet ikke vilde faa det. Den Slags Opfattelser kender vi. Det, som jeg befrygter vil gaa igen her, er det samme, som er passeret ud over Landet ved Forvaltningen af Dyrtidslovene, og det er dette Formynderskab, jeg ikke synes, Husmændene har fortjent at komme ind under. Derfor beklager jeg, at Venstre ved sine Ændringsforslag sandsynligvis vil gøre Loven, hvis den vedtages, mindre anvendelig, mindre kærkommen for Husmændene. Jeg er noget bange for, at Husmændene vil ræsonnere omtrent lige saadan overfor dette Spørgsmaal, naar de skal søge deres anbefaling hos Landboforeningerne, som de ræsonnerer overfor de Sogneraad, hvor det store eller større Hartkorn har det overvejende Flertal, at man ikke holder af at bede om noget. Den Maade, hvorpaa saadan en fattig Husmand mange Gange bliver modtaget, naar han blot kommer og beder om en anbefaling — og her skal jo tillige hans Forhold undersøges —, den er af en saadan Art, at man ikke ønsker at være Genstand for den mere end højst nødvendigt. Derfor beklager jeg disse Ændringsforslag.

N. Neergaard: Jeg gentager til det ærede Medlem fra Mariager (H. P. Hansen), at her er ikke Tale om noget Formynderskab. Det er meget snarere Lovforslaget, der sætter Husmændene under Formynderskab. Her overlader vi ganske trygt Husmændene at vælge, hvilken Forening der har deres Tillid. Hvad Landboforeningerne angaar, da vil en nærmere Undersøgelse af Forholdene vise, at det langt, langt overvejende Antal af Landboforeningernes Medlemmer tilhører det mindre og mindste Landbrug.

Konseilspræsidenten (Zahle): De fem af de stillede Ændringsforslag kan jeg tiltræde. At man siger det i Teksten, i Stedet for at jeg har sagt det i Bemærkningerne til Lovforslaget, at de 10 Mill. Kr. skal fordeles med 5 Millioner til Husmændene og 5 Millioner til Haandværk og Handel, kan jeg naturligvis ikke indvende noget imod. At man siger, at de mindre

erhvervsdrivende, som skal have disse Laan, skal være ubemidlede, kan jeg heller ikke indvende noget imod, det følger af sig selv. De eneste af disse Ændringsforslag, som jeg har Grund til at gøre Indvending imod, er Nr. 3 og Nr. 6, som er stillede af Venstre alene, idet det konservative Folkepartis Repræsentant i Finansudvalget sammen med de radikales og Socialdemokraternes ikke har kunnet slutte sig til disse Ændringsforslag. De viser begge, forekommer det mig, nogen Mistænksomhed og Uvillie overfor Husmandsforeningerne. Derfor beklager jeg disse Ændringsforslags Fremkomst. Man maa huske paa, at det er Husmandsforeningerne, der har rejst hele Sagen, og det er dem, der ellers administrerer Husmandsbevillingerne. Efter at der har været megen Strid om det her i Rigsdagen, er det blevet slaaet fast, at Husmandsforeningerne administrerer Husmandsbevillingerne. Det var det naturligste, forekommer det mig, at de ogsaa kom til at administrere disse Bevillinger. Disse mine Bemærkninger gælder Ændringsforslaget under Nr. 3. Hvad Ændringsforslag Nr. 6 angaar, er min Hovedindvending imod det, at det er ganske upraktisk. Det er upraktisk, at Rigsdagens to Ting skal vælge 2 Medlemmer til det Udvalg, som for hele Landet skal være med til at administrere disse Bevillinger. Det eneste praktiske er, at det er Husmandsforeningernes Organisation, som vælger disse Repræsentanter. Den kender noget til Husmændene Landet over, den kan gennem lokale Foreninger indhente Oplysning om enhver Husmands Forhold, derfor er det rimeligt og naturligt for den at administrere den Bevilling. Jeg maa derfor meget modsætte mig Ændringsforslaget under Nr. 6. Jeg kan i Sandhed sige, at naar jeg modsætter mig disse to Ændringsforslag Nr. 3 og 6, gør jeg det ikke af politiske Grunde. Thi hvis det skulde ende med, at disse Ændringsforslag eller det ene af dem maatte blive vedtaget tilsidst, hvad vil saa Følgen deraf blive? Følgen deraf vil blive, at Husmændene selv dør, hvor de bliver ved ifølge gammel Vane at være Medlemmer af Landboforeningerne, modarbejder Husmandsforeningerne, og den sandsynlige yderligere Følge deraf vil være, at Husmændene i stort Tal melder sig ud af Landboforeningerne og ind i Husmandsforeningerne. Det er en Udvikling, som jeg, politisk set, ikke kan beklage. Jeg tror, at man ved at fastholde disse Ændringsforslag kun vil fremme